

“050215 - Tərcümə (dillər üzrə)”

Fənlərin sayı	Fənnin adı	AK TS
1	Ümumi fənlər	30
1.	<p>Azərbaycanın tarixi Bu fənn Azərbaycanın müasir dövlətçilik ənənələrinin yaranmasını, mərhələlərini, formalaşmasını və inkişafını öyrənir, müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin güclənməsində siyasi, ideoloji, iqtisadi, mədəni amillərin rolunu təhlil və tədqiq edir. Tələbələrimizdə vətənpərvərlik hissini aşılamaq üçün müxtəlif tarixi mərhələlərdə yaranmış dövlətlərin siyasi tarixi, ayn-ayrı şəxsiyyətlərin qəhrəmanlıq nümunələri tarixi faktlar əsasında şərh olunur. Müasir dünyada Azərbaycan dövlətinin yeri və rolu sistemli təhlil edilir. Əsas məqsəd tələbələrdə geniş dünyagörüşünün, vətən sevgisinin, tarixi hadisələri analitik təhlil etmə qabiliyyətinin və hadisələrdən, siyasi proseslərdən düzgün nəticə çıxarmaq qabiliyyətini formalaşdırmaqdan ibarətdir.</p>	5
2.	<p>Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya Bu fənn çərçivəsində tələbələrə Azərbaycan dilində təqdimat etmək, nəqlik, akademik və işgüzar yazı bacarıqlarının aşılmasına xüsusi diqqət yetirilməlidir.</p>	4
3.	<p>Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya Bu fənn çərçivəsində tələbələrə ixtisası üzrə xarici dillərdən birində təqdimat etmək, nəqlik, akademik və işgüzar yazı, şifahi və yazılı bacarıqların aşılmasına xüsusi diqqət yetirilməlidir.</p>	15
4.	<p>Seçmə fənlər (Seçmə fənlər ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilir. İxtisasın spesifikasiyasından asılı olaraq seçmə fənlərə əlavələr edilə bilər.)</p>	6
4.1.	<p>Fəlsəfə Bu fənn fəlsəfənin yaranması və inkişafının əsas mərhələləri, varlıq haqqında fəlsəfi təlim, materiya anlayışı. Müasir elm materiyanın quruluşu haqqında, hərəkət. Məkan və zaman, dialektikanın əsas qanunları və kateqoriyaları, fəlsəfədə şüur problemi, insanın fəlsəfi anlamı, təbiət və cəmiyyət, idrak və onun strukturu, elmi idrak və onun metodları, yaradıcılıq və intuisiya, elmin etikası, sosial idrakın spesifikliyi. Cəmiyyət özünü inkişaf edən sistemdir, ictimai həyatın əsas sferaları. İqtisadi həyatın fəlsəfi səpkisi, cəmiyyətin sosial sferası, siyasi həyatın fəlsəfi təhlili, cəmiyyətin mənəvi həyatı, tarixi prosesin subyektləri və hərəkətverici qüvvələri, mədəniyyət və sivilizasiya, şəxsiyyət və sosial dəyərlər təhlil və tədqiq edilir.</p> <p>Sosiologiya Bu fənn sosial hadisələri və prosesləri bütöv sosial sistem olan cəmiyyət kontekstində nəzərdən keçirir, sosiologiyanın strukturunu, predmetini, metodologiyasını, metodlarının xüsusiyyətlərini, müasir sosioloji biliyin nəzəri səviyyələrini, eləcə də xüsusi sosioloji konsepsiyaların rəngarəngliyini təhlil və tədqiq edir. Bu sahədə elmi axtarışların mümkün perspektivlərini öyrənir.</p>	

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası və hüququn əsasları

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, Azərbaycan dövlətinin konstitusiya statusu, Azərbaycan Respublikası vətəndaşlığı, insan və vətəndaş hüquqları, azadlıqları və vəzifələri, dövlət hakimiyyəti, Konstitusiyaya əsasında hakimiyyətin bölünməsi, qanunvericilik hakimiyyəti, icra hakimiyyəti və onun orqanları, məhkəmə hakimiyyəti, onun quruluşu və sistemi, əmək hüququnun əsasları, mülki hüququn əsasları, ailə hüququnun əsasları, cinayət hüququnun əsasları.

Məntiq

Məntiq fənni insana imkanları obyektiv qiymətləndirməyə, tez və düzgün qərar verməyə, fikirləri aydın şəkildə ifadə etməyə, həmsöhbəti düzgün arqumentlərdən istifadə edərək inandırmağa, qeyri-müəyyən vəziyyətlərdən uzaq olmağa kömək edir. Bu fənn məntiqi düşünmə qabiliyyətini qiymətləndirir, məntiqi qanunauyğunluqları qavramaq və tətbiq etmək bacarığını ölçür və müxtəlif sahələrdə məlumat fondunun nə qədər zəngin olduğunu öyrənməyə imkan verir.

Etika

Bu fənnə etik fikir, onun təkamülünün əsas mərhələləri: Qədim Hindistan və Çində etik fikir, antik dövrdə etik fikir, orta əsrlər və yeni etik fikir. Azərbaycanda etik fikir, islam etikas, əxlaqın mahiyyəti və əsas funksiyaları, əxlaq və ictimai şüurun digər formaları, əxlaqi şüur və fəaliyyət, etikanın əsas kateqoriyaları: xeyir və şər, borc və vicdan, şərəf və ləyaqət, xoşbəxtlik və həyatın mənası, tətbiqi etika və peşə etikas haqqında məlumat verilir.

Tərcümə ixtisasında informasiya texnologiyalarının tətbiqi

Müasir dövrdə Tərcümə fəaliyyətini avtomatlaşdırmaq və praktik tətbiqini öyrənmədən bu ixtisasda fəaliyyət göstərmək mümkün deyil. İnformasiya texnologiyalarından istifadə etməklə elmi və texniki mətnlərin tərcüməsi və texniki resurslardan tam şəkildə istifadə edilmiş öyrənilir. İnformasiya sistemlərinin texniki və proqram vasitələrini öyrənmək, o cümlədən, müasir ofis proqramlarından səmərəli istifadə bacarığının öyrədilməsi bölmənin əsas məzmununa daxil edilir. Bölmə kompüter şəbəkələrində və informasiya emalının baza texnologiyalarında səmərəli işləmək bacarıqlarını da öyrədir. Dil və tərcümənin birgə tədrisi metodları ("Peşəkar ünsiyyət sahəsində tərcüməçi" proqramı, ingilis dili) öyrənilərkən informasiya texnologiyalarının tətbiqi yüksək şəkildə öyrənilir. Tərcümə nəzəriyyəsinin əsasları, Tərcümə səriştəsinin konseptual komponenti, Tərcümə edilmiş mətnin linqvistik tərtibatı problemləri, Tərcümə səriştəsinin texnoloji komponenti, tərcümədə məzmunun ötürülməsi və Optimal tərcümə həlli üsulları mənimsənilir. Maşın tərcüməsi və onun funksiyaları öyrənilir.

İnformasiyanın idarə edilməsi

İnformasiyanın idarə edilməsi fənni İKT baza kompüter bilikləri fənninin davamı olaraq tədris edilir. Fənnin tədrisində əsas məqsəd - İKT baza kompüter bilikləri fənnində öyrənilənlərin tətbiqi ilə tanış olmaq, informatlaşmış cəmiyyət dövründə müasir informasiya texnologiyalarının tətbiq sahələrini öyrənmək və onları düzgün tətbiq edə bilməkdir. Belə ki, burada dövlət idarəçiliyində, iqtisadiyyatda, bank və turizm sektorunda, biznes sahəsində informasiya texnologiyalarının rolu, həmçinin bulud texnologiyaları, onun tətbiqləri və modelləri haqqında məlumat verilir.

	<p>Politologiya Politologiya siyasət haqqında elmdir. Siyasi fikrin inkişafının əsas mərhələləri. Azərbaycanın siyasi fikrinin inkişaf mərhələləri. Siyasət cəmiyyətin tənzimləyici, təşkilədi və nəzarətedici funksiyasıdır. Siyasi hakimiyyət və onun daşıyıcıları. Siyasi elita. Siyasi sistem nəzəriyyəsi. Siyasi rejimlər. Siyasi partiyalar və partiya sistemləri. Demokrasiya: əsas təsisatlar. Parlament başlıca demokratik təsisatdır. Seçki sistemləri. Dövlət başlıca siyasi təsisatdır. Siyasi şüur və siyasi ideologiya. Siyasi mədəniyyət. Vətəndaş cəmiyyəti. Dünya siyasəti nəzəriyyəsi və beynəlxalq siyasi münasibətlər. Modernləşdirmə konsepsiyası siyasi inkişafın nəzəri modeli kimi. Siyasi texnologiyalar. Siyasi tədqiqatlar və siyasi təhlil. Siyasi qərarların qəbulu. Beynəlxalq münasibətlərin politologiyası. Beynəlxalq siyasətin qlobal problemləri. Dövlətin xarici siyasət fəaliyyəti.</p>	
	<p>Sahibkarlığın əsasları və biznesə giriş Sahibkarlıq mühiti və rəqabəti, kiçik və orta sahibkarlıq, sahibkarlıq fəaliyyətində vergi qoyma, qiymət siyasəti, menecment və marketinq sistemi. Biznesin təşkilati- hüquqi formaları. GZİT təhlil, sahibkarlığın xarici və daxili mühiti. Kommersiya, maliyyə, məsləhət, istehsal sahibkarlığı. Uçot, yenidən bölüşdürmə, stimullaşdırıcı, balanslaşdırıcı və istehsalın yerləşdirilməsi.</p>	3
	İxtisas fənləri	120
5	<p>Tələffüz və şifahi nitq vərdişləri Bu fənn ixtisas dilinə aid səs və hərf sisteminin, normativ qrammatikanın, müxtəlif situasiyalarda danışmaq üçün lazım olan normativ leksikanın tələbələr tərəfindən mənimsənilməsinə xidmət edir. Fənnin əsas məqsədi tələbələrə ixtisas dilinin fonetik sistemi və fonemləri haqqında geniş məlumat verməklə yanaşı, şifahi nitq vərdişlərini inkişaf etdirməkdən ibarətdir. Fənnin tədrisi zamanı mənimsənilmiş leksik bazanın əsasında oxu və şifahi nitq vərdişlərinin inkişafına yardımçı olan müxtəlif tapşırıqlar yerinə yetirilir. Fənnin tədrisi sayəsində tələbələr ixtisas dilində olan mətnləri düzgün tələffüz etmək, özünü sərbəst şəkildə təqdim etmək, sərbəst danışmaq, interaktiv metodların köməyi ilə mətnlər qurmaq, ünsiyyət yaratmaq, eşitdiyini anlamaq, eyni zamanda, söz, cümlə vurğusuna, intonasiyaya ciddi fikir verməklə, kontekst və situasiyalardan çıxış edərək informasiyanı dekodlaşdırmaq bacarığına yiyələnirlər.</p>	20

6	<p>Tərcüməçinin oxu vərdişləri</p> <p>Xarici dillərin tədrisi prosesində oxu vərdişlərinin formalaşdırılması və inkişaf etdirilməsi baxımından bu fənn mühüm rol oynayır. Fənnin məqsədi hədəf dildə istənilən mövzuda kontekst yönümlü mətnlər vasitəsilə oxu qaydalarını təkmilləşdirərək, tələbələrin ixtisas dilində oxu və anlama bacarıqlarını artırmaq, leksik bazalarını zənginləşdirməkdən ibarətdir. Oxuyub anlama və oxu sürətinin vəhdətindən təşkil olunan səlis oxu vərdişinin inkişaf etdirilməsi baxımından bu fənnin tədrisi zamanı “skimming” və “scanning” kimi müxtəlif oxu texnikalarından istifadə olunur. Fənnin tədrisi sayəsində tələbələr xarici dildə müxtəlif sahələrə aid olan mətnləri ixtisas dilinin orfoepik qaydalarına uyğun, leksik bazaya, söz, cümlə vurğusuna, intonasiyaya ciddi fikir verməklə rəvan şəkildə ifadə etmək vərdişlərinə və oxuduqlarını düzgün interpretasiya etmək bacarığına nail olurlar.</p>	12
7	<p>Tərcüməçinin yazı vərdişləri</p> <p>Xarici dillərin tədrisi prosesində yazı vərdişlərinin formalaşdırılması və inkişaf etdirilməsi baxımından bu fənn tələbələrə hədəf dildə istənilən mövzuda müəyyən yazı qaydalarını, müxtəlif məzmunlu mətnlərin səciyyəvi özəlliklərini öyrədir. Fənnin əsas məqsədi tələbələrə xarici dilin qrammatik yazı qaydalarını öyrədərək, tədrisin bakalavriat səviyyəsində xarici dilə mükəmməl yiyələnmiş gələcək tərcüməçi mütəxəssislər üçün baza bilikləri yaratmaqdan ibarətdir. Fənnin tədrisi zamanı tələbələr xarici dildə fikirlərini yazılı şəkildə sərbəst ifadə etməyi, müxtəlif növ məktubları aydın və səlis dildə yazmağı, CV-ləri düzgün şəkildə doldurmağı öyrənir və bu zaman geniş lügət ehtiyatına malik olurlar. Fənnin tədrisi sayəsində tələbələr ixtisas dilində orfoqrafik qaydalara uyğun olaraq sərbəst yazmaq, müxtəlif növ yazışmaları tərtib etmək, qrammatik qaydalara uyğun esselər yazmaq, fikirlərini dəqiq çatdırmaq üçün yazı zamanı üslubu və strukturu düzgün seçmək bacarığına yiyələnirlər.</p>	12
8	<p>Peşəkar tərcümənin əsasları</p> <p>Bu fənn tələbələrə peşəkar tərcümənin mahiyyətini, onun qeyri-peşəkar tərcümədən fərqi, bir fəaliyyət sahəsi kimi peşəkar tərcüməçiliyə qoyulan tələbləri müəyyən edir. Fənnin əsas məqsədi tərcümə prosesində meydana çıxan problemləri üzə çıxarmaq, qarşıya qoyulan vəzifələri yerinə yetirmək üçün gələcək tərcüməçilərə lazımi bacarıq və vərdişləri aşılamaqdan ibarətdir. Fənnin tədrisi zamanı tərcümə nəzəriyyəsinə aid olan terminlərin fəal istifadəsinə yer verilir. Bu fənnin tədrisi sayəsində tələbələr tərcüməçilik, tərcümə məktəbləri, peşəkar tərcümənin və tərcüməçinin cəmiyyətdəki rolu, tərcümə prosesi, tərcüməçiyə lazım olan keyfiyyətlər, tərcüməçi və dilnənc fəaliyyətinin etik qaydaları, tərcümədə lügətlərdən istifadə ilə bağlı ümumi biliklərə yiyələnirlər.</p>	4

9	<p>Xarici dil</p> <p>Bu fənn ixtisas dilindən əlavə ikinci xarici dilin öyrənilməsinə xidmət edir. Fənnin tədrisi İkinci xarici dil sisteminin öyrənilməsinə və dil bacarıqlarının əldə olunmasına nail olmaq üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Fənnin tədrisi zamanı tələbələrdə ikinci xarici dil biliklərini formalaşdırmaq üçün müxtəlif növ tapşırıqlardan istifadə olunur. Fənnin məqsədi tələbələrdə ikinci xarici dilin müxtəlif səviyyələri üzrə tələbələrə baza bilikləri verməkdən ibarətdir. Fənnin tədrisi sayəsində tələbələr ixtisas dilindən əlavə ikinci xarici dil platformasından əldə etdikləri baza bilikləri əsasında çox da mürəkkəb olmayan mətnləri tərcümə etmək, ünsiyyət qurmaq bacarığına yiyələnirlər.</p>	12
10	<p>Tərcümə və müqayisəli üslubiyyat</p> <p>Bu fənn funksional istiqamət baxımından müqayisəli üslubiyyat ilə tərcümə arasındakı əlaqəni əks etdirir. Fənnin məqsədi tələbələrdə orijinal və tərcümə mətninin müqayisəli üslubi təhlili haqqında ümumi təsəvvür yaratmaq, hədəf və məxəz dillərin üslubi çalarlarının müqayisəli şəkildə təsvirini müəyyənləşdirərək, hər iki dildə dil vahidlərinin struktur, tipoloji və morfoloji fərqliliklərini aşkarlamaqdan ibarətdir. Fənnin tədrisi zamanı tələbələr üslubiyyatın nəzəri əsasları ilə tanış olur, müxtəlif üslublu mətnlərin düzgün tərcüməsi məqsədilə müqayisəli təhlilə cəlb olunurlar. Fənnin tədrisi sayəsində tələbələr tərcümədə birbaşa tətbiq oluna biləcək üslubları, tərcümə pragmatikasını təmin edən distruktiv modelləri seçmək imkanına malik olur, tənqidi düşüncə tərzini inkişaf etdirərək, tərcümə prosesində üslubi çalarları müəyyənləşdirmək kimi keyfiyyətlərə yiyələnirlər. Eyni zamanda tələbələr fənnin tədrisindən əldə etdikləri biliklər əsasında tərcümə prosesində dil vahidlərinin yaratdığı üslubi çətinlikləri aradan qaldırmağa nail olurlar.</p>	3
11	<p>Akademik yazı</p> <p>Bu fənn dünyaya, elm və təhsil sistemində inteqrasiya etmək, qəbul olunmuş akademik yazı standartlarını mənimsəmək və onların üstünlüklərindən faydalanmaq üçün gələcək tərcüməçilərə tərcümə prosesində yararlı ola biləcək beynəlxalq akademik yazı qaydalarına riayət etməyi öyrədir. Fənnin tədrisi prosesində tələbələr esse, tezis, məqalə, buraxılış işi və dissertasiya yazmaq, öz fikirlərini mətn əsasında ifadə etmək və düşüncələrini əsaslandırmaq, eyni zamanda ixtisas dilinin qrammatik qaydaları nəzərə alınmaqla müxtəlif sahələr üzrə akademik yazı vərdişlərinə istiqamətlənən tapşırıqlar toplusundan istifadə etmək bacarıqları əldə edirlər. Fənnin tədrisigələcək tərcüməçilərin akademik yazı vərdişlərinin formalaşdırılmasına xidmət edir. Bu fənn sayəsində tələbələr ixtisas dilinin qrammatik qaydaları, düzgün işarələri nəzərə alınmaqla müxtəlif dil səviyyələrində akademik yazı vərdişlərinə, ticarət və işgüzar yazışmaların, müraciət məktublarının, CV-lər, hesabatlar kimi yazılı sənədlərin spesifik xüsusiyyətlərini müəyyənləşdirmək bacarığına yiyələnirlər.</p>	5

12	<p>Tərcümə və mədəniyyətlərarası ünsiyyət</p> <p>Bu fənn ixtisas dilində danışılan ölkələrlə tanışlığa və mədəniyyətlərarası ünsiyyətlə bağlı məqamlara istiqamətlənir. Fənnin əsas məqsədi tələbələrdə ixtisas dilində danışılan ölkənin coğrafiyası, tarixi, dini, təhsili, mədəniyyəti, ictimai-siyasi quruluşu haqqında tələbələrin malik olduqları biliklər yaratmaqdan ibarətdir. Göstərilən fənn tələbələrin koqnitiv biliklərinin formalaşmasında mühüm rol oynayır. Fənnin tədrisində qədim sivilizasiyalardan tutmuş müasir dövrə qədərki tarixin, mədəni faktların, qloballaşmanın, turizmin, siyasi və iqtisadi amillərin həmin ölkələrə təsirləri öyrənilir. Fənnin tədrisi nəticəsində tələbələr dili öyrədilən ölkələrin siyasi quruluşu, sosial, etnik strukturu, kütləvi informasiya vasitələri və s. ilə tanışlıqdan kifayət qədər bilik əldə edir, həmin ölkələrin mədəniyyətini və tarixini köklü şəkildə dərk edərək, digər mədəniyyətlərdən fərqləndirmək bacarığına yiyələnir, əldə etdikləri məlumatlardan tərcümə prosesində yararlanırlar.</p>	3
13	<p>İlkin tərcümə vərdişləri</p> <p>Bu fənnin məqsədi tələbələrə ilkin tərcümə vərdişlərinin aşılmasından, peşəkar tərcüməçilik hazırlığında onları sahib olduqları baza bilikləri əsasında sadə mətnlərin tərcüməsi vasitəsilə yetişdirməkdən ibarətdir. Bu proses tələbələri lüğətlərdən düzgün istifadəyə, yadda saxlama mexanizminin sadə formasının tətbiqi qaydalarının mənimsənilməsinə, tərcümə sənəti ilə ilkin tanışlığa yönəldir. Kursun tədrisi zamanı hədəf və məxəz dillərdə sadə mətnlər tərcümə olunur, tərcümə qismində İsə müxtəlif sahələrə (ictimai, publisistik, elmi-kütləvi, bədii və s.) aid olan asan mövzular seçilir. Fənnin tədrisi sayəsində tələbələr tərcümə prosesində ilkin vərdişlərə yiyələnir, tərcüməçilik fəaliyyətində ilk təcrübələrini qazanmış olurlar.</p>	5
14	<p>Sənədləşmə və terminologiya</p> <p>Bu fənn tələbələrə terminologiya ilə işləmək qaydalarını aşılayaraq, konkret nümunə və tapşırıqlar əsasında terminlərin verilməsi üsullarının müqayisəli şəkildə təhlilini və araşdırılmasını nəzərdə tutur. Burada terminlərin yaranma və inkişaf tarixi, terminlər və termin bankı, tərcümə prosesində terminlərin rolu, sahə terminlərini əhatə edən materiallar əsasında termin banklarının yaradılması, terminoloji fəaliyyətin əsas prinsipləri, terminologiyada tətbiq edilən vasitələr, transliterasiya, xüsusi informasiyaların kompyuterləşdirilməsi və s. mövzular üzərində iş aparılır. Bu fənnin tədrisində morfoloji, semantik, sintaktik yolla yaranan terminlər, neologizmlər, klişelər, terminoloji ixtisarlar, ilkin və törəmə termin yaradıcılığı, terminlərin standartlaşması, Beynəlxalq Standartlaşma Təşkilatının iş prinsipləri, termin bankının yaranması və sistemləşdirilməsi geniş yer alır. Fənnin əsas məqsədi hədəf və məxəz dillərdə tərcümə prosesində terminlərdən düzgün istifadə etmək, terminlər bankı yaratmaqdan ibarətdir. Fənnin tədrisi sayəsində tələbələr hədəf və məxəz dillərdə terminologiyanın yaratdığı çətinlikləri aradan qaldırmaq və onların transformasiyası qaydalarını müəyyənləşdirmək bacarığına yiyələnirlər.</p>	5

15	<p>Yazılı mətnin şifahi tərcüməsi</p> <p>Bu fənn tələbələrə hədəf və məxəz dillərdə müxtəlif sahələrə aid (ictimai-siyasi, hüquqİ-inzibati, iqtisadi, neft-qaz, bədii və s.) yazılı mətnlərin mənasını anlayıb onu şifahi şəkildə tərcümə etməyi və tərcümə prosesində şifahi tərcümə qaydalarını mənimsəməyi və tətbiq etməyi öyrədir. Bu fənnin məqsədi tələbələrdə müxtəlif mövzularda yazılmış mətnlərin məzmunu saxlamaq şərtilə qısaltmaq, genişləndirmək, başqa şəkildə ifadə etməklə, tərəddüdsüz orijinala uyğun şifahi tərcümə vərdişlərini aşılamadır. Yazılı mətn və lüğətlərə əsaslanan bu fənnin tədrisi zamanı tələbələr öz tərcümələrinin audio yazısını yenidən səsləndirməklə gördükləri işin keyfiyyətinə nəzarət edir və səhvlərini dəqiqləşdirib gələcək tərcümələrdə nəzərə alırlar. Fənnin tədrisi əsasında tələbələrdə eşitmə yaddaşı deyil, görmə yaddaşı inkişaf etdirilir. Məhz buna görə də sürətli oxu vərdişinin İnkişafı, diqqətin konsentrasiyası bu kursda xüsusi önəm kəsb edir. Fənnin tədrisi sayəsində tələbələrdə normal səslə, aydın tələffüzlə, təkrarlamadan, səhvlərini düzəltmədən, kəkələmədən, tərəddüd etmədən, davamlı fasilələr olmadan tərcümə etmə bacarığı formalaşır.</p>	6
16	<p>Ardıcıl tərcümə və qeydgötürmə texnikası</p> <p>Bu fənn ixtisas dilində müxtəlif sahələr üzrə dinlənən audio-video, şifahi mətn və ya aparılan danışıqları ardıcıl tərcümə etməyi, tərcümə zamanı qeydgötürmə texnikasının tətbiqini, həmin texnikaya uyğun qaydaların düzgün istifadəsini öyrədir. Fənnin əsas məqsədi tələbələrdə ardıcıl tərcümə prosesinin əsas aspektlərini əhatə edən bacarıq və vərdişlərin formalaşmasından ibarətdir. Fənnin tədrisi zamanı ardıcıl tərcüməçi üçün ən vacib şərtlərdən biri qeydgötürmə qabiliyyətinin inkişaf etdirilməsidir. Qeydgötürmə fikrin, hərəkətin, fikrə münasibətin, zamanın qeydlərinin sürətli şəkildə aparılması ilə əlaqədardır. Fənnin tədrisi əsasında tələbələr qısamüddətli yaddaş, yaxşı təqdimat qabiliyyəti və inandırma kimi keyfiyyətlərə yiyəlirlər. Bundan əlavə tələbələr fənnin tədrisi sayəsində əsas ideyanın qeyd olunmasının vacibliyi, ixtisarlardan, əlaqələrdən düzgün istifadə, sözlərə emfatik mənanı əlavə etmə, qeydgötürmə texnikasında vertikalhəqdən istifadə kimi bacarıqları formalaşdırırlar.</p>	7
17	<p>Kompüter tərcümə proqramları</p> <p>Bu fənn peşəkar tərcüməçi hazırlığı üçün əhəmiyyət kəsb edir. Fənnin tədrisi gələcək tərcüməçilər üçün qloballaşan dövrə uyğun olaraq tərcümə prosesində “TRADUS”, “MEMO Q” və s. kimi kompüter tərcümə proqramlarından istifadə qaydalarının öyrənilməsinə, əldə olunmuş baza biliklərinin həmin kompüter proqramları vasitəsilə düzgün tətbiqinə yönəlmişdir. Tələbələr fənnin tədrisi sayəsində müvafiq proqramlarla tanış olmaqla bərabər, tərcümə prosesində zəruri olan kompüter texnologiyalarının müvafiq imkanlarından müstəqil şəkildə istifadə etmək bacarığına yiyəlirlər.</p>	4

18	<p>Yazılı tərcümə</p> <p>Bu fənn tələbələrə ixtisas dilində müxtəlif sahələrə aid (ictimai-siyasi, hüquqi-inzibati, iqtisadi, neft-qaz, bədii və s.) mətnləri lüğətlərin köməyi, eləcə də lüğətsiz hədəf və məxəz dillərə yazılı şəkildə tərcümə etməyi, tərcümə olunmuş mətnlərin düzgün təhlil edilməsi bacarığını aşılayır. Fənnin tədrisinin əsas məqsədi tərcümə nəzəriyyəsində mövcud metod və prosedurlara didaktik yanaşmadan ibarətdir. Tərcümə üçün seçilmiş mətnin növündən asılı olaraq, nəzəri baxımdan təklif edilən hər bir metod real şəraitdə dərs prosesində mərhələli şəkildə praktik olaraq tətbiq edilir. Fənnin tədrisində təkcə tərcümə bacarıqlarının aşılmasına deyil, həm də tərcüməçi üçün ən vacib amil olan hər iki işçi dildə üslubi baxımdan yazı qaydalarına və dil normalarına əməl olunmasına, eyni zamanda tərcümə fəaliyyətində əvəz olunmaz vasitəyə çevrilmiş kompüterdən istifadə imkanlarına geniş yer verilir. Fənnin tədrisi sayəsində tələbələr tərcümə strategiyasını və taktikasını müəyyənləşdirmək bacarığına və ən əsası yazılı tərcümə sahəsində praktik vərdislərə yiyələnirlər;</p>	9
19	<p>Şifahi tərcümə</p> <p>Bu fənn tələbələrə İxtisas dilində müxtəlif sahələrə aid (ictimai- siyasi, hüquqi-inzibati, iqtisadi, neft-qaz, bədii və s.) mətnləri lüğətlərin köməyi ilə, eləcə də lüğətsiz hədəf və məxəz dillərə şifahi şəkildə tərcümə etməyi, tərcümə olunmuş mətnlərin düzgün təhlil edilməsi bacarıqlarını aşılayır. Yazılı mətnin şifahi tərcüməsi, ardıcıl tərcümə və sinxron tərcümə növlərindən İbarət olan şifahi tərcümə fənninin tədrisi eşitmə, dinləmə, fikrini səliss ifadə etmə, bir dildən digər dilə həmin dilin qaydalarına riayət etməklə düzgün tərcümə və analitik-məntiqlə bağlı məqamları əhatə edir. Tədris prosesində tələbələr mətnləri təhlil edərək, qısamüddətli və uzunmüddətli yaddaşlarını inkişaf etdirir, bununla bağlı müxtəlif tapşırıqlar üzərində işlər aparır, hər iki işçi dildə ictimai-siyasi, tibbi, iqtisadi və s. sahələr üzrə şifahi</p>	7
20	<p>Tərcümə nəzəriyyəsi</p> <p>Bu fənn tələbələri tərcümə dünyasına daxil edərək, onların gələcək tərcüməçi kimi formalaşmasında mühüm rol oynayır. Tətbiqi dilçiliyin bir sahəsi kimi tərcümə nəzəriyyəsi fənni tərcümə prosesi ilə bağlı olan əsas nəzəriyyələrin, metodların, prinsiplərin, tendensiyaların elmi əsaslarının öyrənilməsinə və tərcüməşünaslıq və tərcümə məktəbləri ilə bağlı daha geniş nəzəri biliklərin mənimsənilməsinə İstiqamətlənir. Tərcüməçilərin yetişməsində böyük rol oynayan bu fənn dillərarası transformasiya prosesinin, yəni məxəz dildəki mətnin hədəf dildəki ekvivalent mətnə çevrilməsi prosesinin elmi təsviridir. Fənnin məqsədi tərcümənin mahiyyəti, onun forma və növləri, mükəmməl tərcüməyə aparan yolları, tərcümənin müxtəlif aspektlərini, tərcümə prosesində linqvomədəni fərqlilikləri müəyyənləşdirməkdən ibarətdir. Fənnin tədrisi sayəsində tələbələr tərcümə sənəti ilə yaxından tanış olur, tərcümə sahəsində gələcək elmi fəaliyyətləri ilə bağlı zəruri baza biliklərinə yiyələnirlər.</p>	3

21	<p>Mülki müdafiə</p> <p>Fənn çərçivəsində fəvqəladə halların qarşısının alınması və aradan qaldırılması üçün vahid dövlət sistemi, təbii fəlakətlər zamanı təhlükəsizliyin təmin edilməsində vətəndaşların hüquq və vəzifələri, fərdi və kollektiv müdafiə prinsipləri, qəza-xilas etmə və digər təxirəsalınmaz işlər, ilk tibbi yardımın göstərilməsi, təcili təxliyə və bərpa tədbirləri, təhsil sahəsində mülki müdafiə tədbirləri təşkil etmək kimi məsələlər tədris olunur.</p>	3
22	<p>Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən fənlər¹</p> <p>Burada olan fənlər hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən fərdi qaydada müəyyən edilir və həmin ixtisasın tədris planında əksini tapır.</p>	60
23	<p>Böyük Britaniya Tarixi</p> <p>Böyük Britaniya tarixi fənni dünyanın ən inkişaf etmiş dövlətlərindəm biri olan Böyük Britaniya və Birləşmiş İrlandiya Krallığının tarixi haqqında geniş və müfəssəl məlumatla zəngindir. Böyük Britaniya tarixi fənninin tədrisi yalnız Böyük Britaniyanın deyil ,dünya dövlətlərinin tarixi ilə oxşar və fərqli cəhətlərinin araşdırılmasını da əhatə edir.Tələbələr fənni öyrənməklə Böyük Britaniyanın keçmiş və müasir vəziyyəti, çiçəklənmə dövrləri və digər mühüm cəhətləri ilə yaxından tanış olacaqlar. Ən qədim dövrlərdən başlayaraq müasir günümüzədək bir xalqın keçdiyi tarixi yol bu fənnin əsas ideya mərkəzidir</p> <p>Tələbənin mənimsəmə göstəriciləri:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Şifahi nitqdə yeni lüğət, söz birləşmələrindən və frazeoloji ifadələrdən istifadə edir. •Verilən mövzular haqqında danışır. •Tələbələr hər dərs üçün yeni sözlər, söz birləşmələri öyrənir və bunları danışdıqları mətn və ya dialoq vasitəsi ilə daha da təkmilləşdirir. •Təlim prosesində tələbələr müstəqil çalışmaq bacarıq və vərdişlərinə yiyələnir. 	5
24	<p>Mətbuat materiallarının tərcüməsi</p> <p>"Mətbuat materiallarının tərcüməsi" fənni ümumilikdə media adlanan kütləvi informasiya vasitələrinin müasir həyatımızdakı rolunu tələbəyə çatdırmaq və bu materialların tərcüməsi zamanı istifadə olunacaq terminlərin tərcüməsində, qarşıya çıxacaq problemlərin həllində tələbələrə kömək etməkdən ibarətdir. Bu mövzunu metodik vəsait formasına gətirib fənn kimi tədris etməyi isə gələcəyin ziyalıları olan tələbələrin daha geniş təfəkkürə yiyələnərək yetişməsində böyük rolunu olacaq. Ona görə də fənnin tədrisində tələbələrə xüsusi olaraq dil sistemini, onun semantik quruluşunu, üslublarını, leksik vahidlərini düzgün və sistemli şəkildə öyrətmək lazımdır ki, tərcüməçi olaraq onlar gələcək fəaliyyətlərində düzgün şəkildə tətbiq edə bilsinlər.</p>	4